

Salgsplaner rettest bedømmes af en Del af den Tarationskommission — sammensat saaledes, som det vedtoges af Thinget igaaar under § 12 — der har undersøgt Værdien af de enkelte Fæstesteder, og navnlig tror Udvalgets Hiertal, at disse Salgsplaner maa godkjendes af den af Regjeringen valgte Tarationsformand samt af de to Medlemmer, som Nigsdagen sætter ind i Tarationskommissionen. Forsaavidt der af et æret Medlem (Kofod) er stillet et vidtløftigt Endringsforslag, skal jeg først henholde mig til de almindelige Indtvinger, som jeg igaaar fremførte derom, og dernæst skal jeg bemærke, at Forslaget ikke er motiveret. Jeg forbeholder mig enhver yderligere Udtalelse, naar dette er fæstet, men jeg vil dog allerede her for min Person bemærke, at jeg ikke kan forstaa Andet, end at Gjennemførelsen af dette Endringsforslag vil modvirke Hovedreglen i § 20, nemlig den, paa taaligt Vilkaar at bevare Fæstestederne paa Majoraterne i Fæstefamiljerne. Naar Forslaget er motiveret, skal jeg nærmere forsøge at paa-vise for Thinget, at den i Endringsforslaget foreslaaede Tilfæining gaar lige stik imod Hovedforslaget i § 20. — Jeg gaar dernæst over til § 21. Under Nr. 35 er der stillet et Endringsforslag, hvorover mit Navn ligeledes staaar alene, men dette Endringsforslag tilhører dog ogsaa det samme Hiertal, som har stillet Forslagene til § 20, og det er blot ved en Unødsagtighed, at mit Navn er kommet til at staa alene derover. Forslaget er en nødvendig Følge af Endringsforslag i det 2det Afsnit, idet det gaar ud paa, at de to sidste Linier i Lovforslagets § 21 skulle stryges, hvilket er en Selvfølge, da den sagkyndige Mand, om hvem der her tales, ikke længere skal være med i Tarationskommissionen; selvfølgelig kan der heller ikke i Lovforslaget blive Tale om, hvorledes denne Sagkyndige skal aflægges med Honorar eller Sligt. — Jeg gaar derefter over til § 22, som indeholder Reglerne om Testationsretten. Det ærede Thing vil se af Endringsforslagene under Nr. 36 til 40, at der er stillet de mest modstridende Forslag angaaende dette Punkt. Paragrafen, saaledes som den foreligger i Lovforslaget, gaar ud paa, at Selveierbønders Testationsret ud-

vides til at gjælde for alle Landboere, som have over 1 Td. Hartkorn, men Udvalgets Hiertal har foreslaaet, at denne Indskrænkning med Hensyn til 1 Td. Hartkorn skal bortfalde, og hele Udvalget er altsaa enigt i at foreslaa Paragrafen ændret saaledes, at Selveierbønders Testationsret bliver anvendelig for alle Jord-eiere paa Landet uden Hensyn til det Kvantum Hartkorn, der hviler paa den paagjældende Eiendom. Forøvrigt ere Forslagene til denne Paragraf meget modstridende, som jeg allerede for bemærkede. Det første af Forslagene, nemlig det under Nr. 36, gaar ud paa at gjøre den Testationsret, som ved Forordningen af 21de Mai 1845 er tillagt Sædegaardseiere, anvendelig for alle Eiere af Landetiendomme; ved den nævnte Forordning af 1845 om Arv er det nemlig tilladt en Sædegaardseier at tage Bestemmelse om, hvem af hans Arvinger Sædegaarden skal tilfalde, og han er da ikke indskrænket til de almindelige Testationsregler. Jeg tror dog, at denne Bestemmelse er noget vilkaarlig, og jeg for mit Vedkommende kan derfor ikke tiltræde Forslaget. Den modstaaende Anskuelse er foresættet af et andet Mindretal i Udvalget og har fundet sit Udtryk i det Endringsforslag, der foreligger under Nr. 39, hvori der er opstillet den Sætning, at Sædegaardseieres Testationsret for Fremtiden aldeles skal bortfalde; men jeg tror heller ikke, at dette Forslag er tidsvarende eller rigtigt, og jeg ser overhovedet ingen Nødvendighed for i dette Lovforslag at medtage Testationsretten vedkommende Sædegaardene. Disse komme tværtimod kun ind under denne Lov, forsaavidt de høre til et Majorat, men med alle de øvrige Sædegaarde har Loven Intetfornøst at bestille, og jeg ser da ingen Grund til at tage en saa inkrust og sferntiliggende Materie som Arveretten til Sædegaarde med ind under Majoratsloven. Jeg skal derfor tiltræde det høje Thing at forkaste saavel Endringsforslagene under Nr. 36 og 39 som det mindre væsentlige Forslag under Nr. 38. Hvad dernæst angaar det Forslag, som under Nr. 40 er stillet af et enkelt Medlem af Udvalget, om aldeles at udstemme § 22 af Loven, maa jeg tilstaa, at det kunde have Noget for sig, thi jeg har ind-